

Sygn. akt II Ca 989/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dorota Gamrat – Kubeczak (spr.)
Sędziowie:	SO Violetta Osińska SO Agnieszka Bednarek - Moraś
Protokolant:	stażysta Anna Grądzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 lutego 2016 roku w S.

sprawy z powództwa B. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w S.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 13 kwietnia 2015 roku, sygn. akt I C 953/14

I oddala apelację;

II zasądza od powoda B. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w S. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Violetta Osińska SSO Dorota Gamrat – Kubeczak SSO Agnieszka Bednarek - Moraś

Sygn. akt 989/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2015r. wydanym w sprawie z powództwa B. K. przeciwko Skarbowi Państwa – Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w S. o zapłatę Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie:

I. oddalił powództwo;

II. zasądził od powoda B. K. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. kwotę 600 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następującym stanie faktycznym i rozważaniach prawnych.

Pismem z dnia 4 marca 2008 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. poinformowało B. K. o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 8 stycznia 2007 r. wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy T. w sprawie ustalenia na rzecz (...) B. K. warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na adaptacji i przebudowie istniejącego zespołu zabudowy na cele wytwórni betonu towarowego i produkcji prefabrykatów wraz z przebudową wewnętrznych sieci infrastruktury technicznej.

Pismem z dnia 17 marca 2008 r., B. K. wniósł o wydanie decyzji odmawiającej stwierdzenia nieważności w/w decyzji Burmistrza Miasta i Gminy T. z dnia 8 stycznia 2007 r.

Decyzją z dnia 31 marca 2008 r., SKO/Ma/420/638/08, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. na podstawie art. 157, art. 158, art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. oraz art. 54, art. 61 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 8 stycznia 2007 r. wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy T. w sprawie ustalenia na rzecz (...) B. K. warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na adaptacji i przebudowie istniejącego zespołu zabudowy na cele wytwórni betonu towarowego i produkcji prefabrykatów wraz z przebudową wewnętrznych sieci infrastruktury technicznej w obrębie geodezyjnym M. i nr 21 w obrębie geodezyjnym (...), stwierdziło nieważność powyższej decyzji. Decyzję tę doręczono B. K..

B. K. wystąpił z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta i Gminy T. z dnia 8 stycznia 2007 r.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., po ponownym rozpatrzeniu sprawy, decyzją z dnia 3 września 2008 r. utrzymał w mocy decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 31 marca 2008 r., stwierdzającą nieważność decyzji Burmistrza Miasta i Gminy T. z dnia 8 stycznia 2007 r. Decyzję tę doręczono pełnomocnikowi B. K. adwokatowi S. P..

B. K. wniósł skargę na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 3 września 2008 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S.. B. K. w postępowaniu przed WSA w Szczecinie działał przez pełnomocnika w osobie adwokata S. P., który w skardze zawarł wniosek o zasądzenie od SKO w S. na rzecz skarżącego B. K. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Powód uiścił opłatę od skargi w wysokości 200 zł.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. wyrokiem z dnia 4 lutego 2009 r., sygn. akt II SA/Sz 894/08, w punkcie I stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji, w punkcie II orzekł, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu, w punkcie III zasądził od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. na rzecz skarżącego B. K. kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Z uzasadnienia wyroku wynika, że o kosztach postępowania sądowego Sąd orzekł na podstawie art. 200 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., po ponownym rozpatrzeniu sprawy o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 8 stycznia 2007 r. wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy T. w sprawie ustalenia na rzecz (...) B. K. warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na adaptacji i przebudowie istniejącego zespołu zabudowy na cele wytwórni betonu towarowego i produkcji prefabrykatów wraz z przebudową wewnętrznych sieci infrastruktury technicznej w obrębie geodezyjnym M. i nr 21 w obrębie geodezyjnym (...), decyzją z dnia 13 maja 2009 r. utrzymał w mocy decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 31 marca 2008 r., stwierdzającą nieważność decyzji Burmistrza Miasta i Gminy T. z dnia 8 stycznia 2007 r.

B. K. wniósł skargę na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 13 maja 2009 r. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S.. W postępowaniu przed WSA w Szczecinie B. K. był reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata S. P., który w skardze zawarł wniosek o zasądzenie od SKO w S. na rzecz skarżącego B. K. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Powód uiścił opłatę od skargi w wysokości 200 zł.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. wyrokiem z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. akt II SA/Sz 835/09, w punkcie I uchylił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 31 marca 2008 r., w punkcie II stwierdził, że zaskarżona decyzja nie podlega wykonaniu i w punkcie III zasądził od Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. na rzecz skarżącego B. K. kwotę 457 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Z uzasadnienia wyroku wynika, że o kosztach postępowania sądowego Sąd orzekł na podstawie art. 200 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W dniu 10 lutego 2010 r. adwokat S. P. wystawił na rzecz B. K. fakturę Vat numer (...)/s, w której wskazano tytuł jej wystawienia – „zastępstwo prawne w sprawie o uchylenie decyzji SKO w S.”, na kwotę 4.000 zł brutto, która to kwota została zapłacona przez B. K.. Adwokat S. P. reprezentował powoda B. K. w postępowaniach przed SKO w S. i WSA w Szczecinie na podstawie ustnej umowy zawartej pomiędzy stronami umowy o zastępstwo prawne. Kwota 4.000 zł to łączna kwota wynagrodzenia jakie powód zapłacił adwokatowi S. P. za wszystkie etapy postępowania przed SKO w S. i WSA w Szczecinie, w których B. K. był reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata S. P..

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., po rozpoznaniu sprawy o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 8 stycznia 2007 r. wydanej przez Burmistrza Miasta i Gminy T. w sprawie ustalenia na rzecz (...) B. K. warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na adaptacji i przebudowie istniejącego zespołu zabudowy na cele wytwórni betonu towarowego i produkcji prefabrykatów wraz z przebudową wewnętrznych sieci infrastruktury technicznej w obrębie geodezyjnym M. i nr 21 w obrębie geodezyjnym (...), decyzją z dnia 1 października 2010 r. w punkcie 1 stwierdził nieważność punktu 9 decyzji Burmistrza Miasta i Gminy T. z dnia 8 stycznia 2007 r., ustalającej na rzecz (...) B. K. warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na adaptacji i przebudowie istniejącego zespołu zabudowy na cele wytwórni betonu towarowego i produkcji prefabrykatów wraz z przebudową wewnętrznych sieci infrastruktury technicznej w obrębie geodezyjnym M. i nr 21 w obrębie geodezyjnym (...) i w punkcie 2 w pozostałym zakresie odmówiło stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza Miasta i Gminy T. z dnia 8 stycznia 2007 r. Decyzję tę doręczono pełnomocnikowi B. K. adwokatowi S. P..

B. K., reprezentowany przez pełnomocnika adwokata A. L., złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej powyższą decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 1 października 2010 r.

Decyzją z dnia 10 grudnia 2010 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., SKO Ma (...), utrzymało w całości w mocy decyzję z dnia 1 października 2010 r.

B. K., reprezentowany przez pełnomocnika adwokata A. L., wniósł skargę na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 10 grudnia 2010 r., SKO Ma (...), w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji o warunkach zabudowy, do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w S.. Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r., sygn. akt II SA/Sz 179/11, Wojewódzki Sąd Administracyjny w S., po rozpoznaniu skargi B. K., oddalił skargę.

Pismem z dnia 24 kwietnia 2013 r. powód, działający przez pełnomocnika, wezwał Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. do zapłaty kwoty 3.760 zł tytułem odszkodowania.

Wnioskiem z dnia 11 maja 2013 r. powód, działający przez pełnomocnika, wniósł o zawiązanie do próby ugodowej Skarb Państwa – Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. w przedmiocie zapłaty odszkodowania w wysokości 3.760 zł. Do zawarcia ugody nie doszło.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione.

Podstawą faktyczną powództwa o zapłatę odszkodowania w niniejszym postępowaniu był podnoszony fakt powstania szkody po stronie powoda na skutek działania Skarbu Państwa – Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S., czego skutkiem miało być poniesienie przez powoda kosztów zastępstwa prawnego w postaci wynagrodzenia jakie powód uiszczył adwokatowi S. P. za reprezentowanie powoda w postępowaniach przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w S. i przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w S.. Szkodę powód sprowadził do kwoty żądania pozwu, to jest kwoty 3.760 zł, która wynikała z różnicy pomiędzy kwotą 4.000 zł (uiszczoną przez powoda adwokatowi S. P. na podstawie wystawionej faktury Vat) a kwotą 240 zł, którą zasądził Wojewódzki Sąd Administracyjny w S.

w punkcie III wyroku z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie (...) SA/Sz 835/09 (w punkcie III tegoż wyroku Sąd zasądził łącznie kwotę 457 zł, jednakże kwota ta obejmowała kwotę 200 zł tytułem opłaty od skargi, kwotę 240 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata i kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa).

Za podstawę prawną żądania Sąd Rejonowy przyjął przepisy art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w zw. z art. 363 k.c.

Ostateczne decyzje administracyjne, które zostały wydane przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. i które były kwestionowane przez powoda na drodze postępowania sądowoadministracyjnego przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w S. to:

- decyzja SKO w S. z dnia 3 września 2008 r., która została zakwestionowana przez WSA w Szczecinie wyrokiem z dnia 4 lutego 2009 r.,
- decyzja SKO w S. z dnia 13 maja 2009 r., która została zakwestionowana przez WSA w Szczecinie wyrokiem z dnia 26 listopada 2009 r.,
- decyzja SKO w S. z dnia 10 grudnia 2010 r., która nie została zakwestionowana przez WSA w Szczecinie, albowiem wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r. oddalono skargę B. K..

Biorąc pod uwagę ustalony jak wyżej stan faktyczny niniejszej sprawy, podstawę faktyczną powództwa i wszystkie okoliczności, które miały w konsekwencji wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, wskazać należy, że do oceny prawnej powództwa miał zastosowanie przepis art. 417¹ § 2 k.c. w brzmieniu zarówno sprzed jego nowelizacji ustawą z dnia 22 lipca 2010 r. (albowiem dwie pierwsze decyzje ostateczne zostały wydane przed 25 września 2010 r.), jak i po nowelizacji w brzmieniu obowiązującym od dnia 25 września 2010 r. (albowiem trzecia decyzja ostateczna została wydana w dniu 10 grudnia 2010 r.). Jednakże jak wskazano wyżej, dokonana nowelizacja art. 417¹ § 2 k.c., nie miała wpływu na ostateczny wynik postępowania, albowiem w przypadku wywołania szkody ostateczną decyzją nic się nie zmieniło w stanie prawnym sprzed, jak i po dokonaniu wskazanej nowelizacji.

Powód w niniejszym postępowaniu dochodził odszkodowania od Skarbu Państwa – Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S.. Powód prawidłowo określił stronę pozwaną w niniejszym postępowaniu, albowiem za ewentualną szkodę odpowiada Skarb Państwa, reprezentowany przez statio fisci – Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S.. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych kolegia są państwowymi jednostkami budżetowymi. Oznacza to, że samorządowe kolegia odwoławcze nie mają osobowości prawnej, a tym samym nie mają zdolności sądowej i zdolności procesowej do samodzielnego występowania w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym. Powoduje to, że w procesie cywilnym jako strona występuje Skarb Państwa – Samorządowe Kolegium Odwoławcze, z którego działalnością jest związane roszczenie, tu Skarb Państwa – Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S..

Z ustalonego stanu faktycznego sprawy, co wynika z dowodów z dokumentów i przesłuchania powoda, powód B. K. był reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata S. P. w następujących etapach postępowania:

- po wszczęciu postępowania z urzędu przez SKO w S., o czym powód został poinformowany pismem z dnia 4 marca 2008 r., pełnomocnik adwokat S. P. złożył w imieniu powoda pismo z dnia 17 marca 2008 r.,
- po wydaniu decyzji z dnia 31 marca 2008 r. przez SKO w S. pełnomocnik adwokat S. P. wystąpił do SKO w S. z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy,
- po wydaniu decyzji z dnia 3 września 2008 r. przez SKO w S. pełnomocnik adwokat S. P. złożył skargę do WSA w Szczecinie w imieniu powoda,

- powód jako skarżący był reprezentowany przez pełnomocnika adwokata S. P. przed WSA w Szczecinie w sprawie (...) SA/Sz 894/08, która zakończyła się wydaniem wyroku z dnia 4 lutego 2009 r.,

- powód był reprezentowany przez pełnomocnika adwokata S. P. w dalszym postępowaniu, które zakończyło się wydaniem decyzji przez SKO w S. z dnia 13 maja 2009 r.,

- po wydaniu decyzji z dnia 13 maja 2009 r. przez SKO w S. powód jako skarżący, działając przez pełnomocnika adwokata S. P., wniósł skargę do WSA w Szczecinie na w/w decyzję,

- powód jako skarżący był reprezentowany przez pełnomocnika adwokata S. P. przed WSA w Szczecinie w sprawie (...) SA/Sz 835/09, która zakończyła się wydaniem wyroku z dnia 26 listopada 2009 r.,

- powód był reprezentowany przez pełnomocnika adwokata S. P. w dalszym postępowaniu, które zakończyło się wydaniem decyzji przez SKO w S. z dnia 1 października 2010 r., co wynika z tego, że to adwokatowi S. P. doręczono w/w decyzję – vide karta 36 verte – „otrzymują: 1. Adwokat S. P.”.

Dopiero następnie, co wynika z uzasadnienia wyroku jak na karcie 38 – 41, powód był reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata A. L., który:

- w imieniu powoda złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją SKO w S. z dnia 1 października 2010 r.,

- w imieniu powoda jako skarżącego złożył skargę na decyzję SKO w S. z dnia 10 grudnia 2010 r. do WSA w Szczecinie,

- reprezentował powoda jako skarżącego w postępowaniu przed WSA w Szczecinie w sprawie (...) SA/Sz 179/11, zakończonej wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r. oddalającym skargę powoda.

Z powyższych dokumentów i ustaleń poczynionych na ich podstawie oraz z przesłuchania powoda wynika, że powód był reprezentowany jako strona w postępowaniu administracyjnym przed SKO w S. i w postępowaniu sądownoadministracyjnym przed WSA w Szczecinie od złożenia pisma z dnia 17 marca 2008 r. do SKO w S., po zawiadomieniu powoda o wszczęciu postępowania z urzędu, do wydania decyzji przez SKO w S. z dnia 1 października 2010 r., którą doręczono jeszcze adwokatowi S. P., a dopiero dalej przez pełnomocnika adwokata A. L.. Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia rozważań o szkodzie i jej wysokości, o czym w dalszej części uzasadnienia wyroku. Jak wskazał sam powód podczas jego przesłuchania adwokat S. P. reprezentował go na wszystkich etapach postępowania przed SKO w S. i WSA w Szczecinie, a wynagrodzenie w kwocie 4.000 zł dotyczyło tych wszystkich etapów i było łącznym wynagrodzeniem, co również ma istotne znaczenie z punktu widzenia rozważań o szkodzie i jej wysokości, o czym w dalszej części uzasadnienia wyroku. Strona powodowa nie wskazała żadnych dowodów, z których wynikałoby, że czynności adwokata S. P. skończyły się na etapie wydania wyroku przez WSA w Szczecinie z dnia 26 listopada 2009 r. Sama faktura Vat i data jej wystawienia nie może świadczyć w niniejszej sprawie, że czynności adwokata S. P. skończyły się na etapie wydania wyroku przez WSA w Szczecinie z dnia 26 listopada 2009 r., albowiem jak wskazał sam powód podczas przesłuchania był reprezentowany przez adwokata S. P. na wszystkich etapach postępowania przed SKO w S. i WSA w Szczecinie, a z dowodów przeprowadzonych w niniejszym postępowaniu wynika, że po wydaniu wyroku przez WSA w Szczecinie z dnia 26 listopada 2009 r. powód dalej był reprezentowany przez adwokata S. P., do dnia doręczenia decyzji SKO w S. z dnia 1 października 2010 r. Ma to o tyle istotne znaczenie, że na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. można dochodzić odszkodowania za wyrządzenie szkody wywołanej ostateczną decyzją administracyjną, co wyznacza również w niniejszym postępowaniu zarówno sam fakt powstania ewentualnej szkody, jak i jej wysokość, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. można dochodzić odszkodowania, jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie ostatecznej decyzji, po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu jej niezgodności z prawem.

Właściwym postępowaniem w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c. w odniesieniu do ostatecznych decyzji, w którym stwierdzana jest niezgodność z prawem ostatecznej decyzji, jest:

1. tryb wznowienia postępowania na podstawie art. 145 i następnych k.p.a. oraz na podstawie art. 240 i następnych Ordynacji podatkowej,
2. tryb stwierdzenia nieważności decyzji na podstawie art. 156 i następnych k.p.a. oraz na podstawie art. 247 i następnych Ordynacji podatkowej,
3. tryb kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne.

W niniejszym postępowaniu tryb z punktu 1 i 2 nie ma zastosowania dla oceny prawnej powództwa, albowiem roszczenie odszkodowawcze jest związane z ostatecznymi decyzjami SKO w S., a zakwestionowanymi przez WSA w Szczecinie.

Stosownie do art. 145 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi:

Art. 145. § 1. Sąd uwzględniając skargę na decyzję lub postanowienie:

- 1) uchyla decyzję lub postanowienie w całości albo w części, jeżeli stwierdzi:
 - a) naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy,
 - b) naruszenie prawa dające podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego,
 - c) inne naruszenie przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na wynik sprawy;
- 2) stwierdza nieważność decyzji lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przyczyny określone w art. 156 Kodeksu postępowania administracyjnego lub w innych przepisach;
- 3) stwierdza wydanie decyzji lub postanowienia z naruszeniem prawa, jeżeli zachodzą przyczyny określone w Kodeksie postępowania administracyjnego lub w innych przepisach.

Wydanie któregokolwiek z wymienionych wyżej w art. 145 § 1 orzeczeń stanowi realizację przesłanki stwierdzenia we właściwej procedurze niezgodności decyzji z prawem w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c.

Skoro, jak wskazano wyżej, wydanie któregokolwiek z wymienionych w art. 145 § 1 orzeczeń stanowi realizację przesłanki stwierdzenia we właściwej procedurze niezgodności decyzji z prawem w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., to stwierdzić należy w niniejszym postępowaniu, że w stosunku do dwóch ostatecznych decyzji SKO w S. „we właściwym postępowaniu stwierdzono ich niezgodność z prawem” w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., to jest odnośnie:

- decyzji SKO w S. z dnia 3 września 2008 r., która została zakwestionowana przez WSA w Szczecinie wyrokiem z dnia 4 lutego 2009 r. – stwierdzono nieważność zaskarżonej decyzji,
- decyzji SKO w S. z dnia 13 maja 2009 r., która została zakwestionowana przez WSA w Szczecinie wyrokiem z dnia 26 listopada 2009 r. – uchylono zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję z dnia SKO w S. z dnia 31 marca 2008 r.

W tym stanie rzeczy, skoro spełniła się przesłanka z art. 417¹ § 2 k.c. w postaci wydania ostatecznej decyzji (tu dwóch decyzji) i stwierdzono we właściwym postępowaniu ich niezgodność z prawem (vide wyroki WSA w Szczecinie z dnia 4 lutego 2009 r. i z dnia 26 listopada 2009 r.), to powodowi co do zasady służy roszczenie odszkodowawcze sprowadzające się do naprawienia szkody wyrządzonej przez wydanie ostatecznej decyzji (tu dwóch decyzji jak wyżej).

Wskazać również należy, że powodowi nie służy na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. roszczenie odszkodowawcze z tytułu wydania ostatecznej decyzji przez SKO w S. z dnia 10 grudnia 2010 r., albowiem powód nie uzyskał w stosunku do tej decyzji orzeczenia prejudycjalnego w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., albowiem WSA w Szczecinie wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r., po rozpoznaniu skargi B. K. za decyzję SKO w S. z dnia 10 grudnia 2010 r., oddalił skargę.

Następną kwestią do rozważenia było czy oprócz spełnienia przesłanki z art. 417¹ § 2 k.c. w postaci wydania dwóch ostatecznych decyzji przez SKO w S., w stosunku do których powód uzyskał we właściwym postępowaniu orzeczenia WSA w Szczecinie stwierdzające ich niezgodność z prawem, spełniły się pozostałe przesłanki odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa, to jest czy powstała po stronie powoda szkoda będąca następstwem wydania tych dwóch ostatecznych decyzji, jaka jest wysokość tej szkody i czy istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wydaniem ostatecznej decyzji, co do której stwierdzono we właściwym postępowaniu jej niezgodność z prawem, a powstaniem szkody w majątku powoda.

Powód sprowadził szkodę do kwoty żądania pozwu, to jest kwoty 3.760 zł, która wynikała z różnicy pomiędzy kwotą 4.000 zł (uiszczoną przez powoda adwokatowi S. P. na podstawie wystawionej faktury Vat) a kwotą 240 zł, którą zasądził Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. w punkcie III wyroku z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie (...) SA/Sz 835/09 (w punkcie III tegoż wyroku Sąd zasądził łącznie kwotę 457 zł, jednakże kwota ta obejmowała kwotę 200 zł tytułem opłaty od skargi, kwotę 240 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata i kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa).

W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie powód nie wykazał (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.) faktu powstania szkody, jej wysokości i istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem tych dwóch ostatecznych decyzji przez SKO w S. a szkodą powoda – w żadnym zakresie, który skutkowałby uwzględnieniem powództwa w niniejszej sprawie co do jakiegokolwiek kwoty.

Co do zasady wskazane wyżej dwie ostateczne decyzje SKO w S., a zakwestionowane przez WSA w Szczecinie, mogły spowodować powstanie szkody w majątku powoda. Powód szkodę sprowadził do poniesienia kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata S. P., który reprezentował powoda jako stronę w postępowaniu administracyjnym przed SKO w S. i jako skarżącego w postępowaniu sądownoadministracyjnym przed WSA w Szczecinie. Kwota wynagrodzenia, co wynika z faktury Vat i przesłuchania powoda wyniosła łącznie 4.000 zł za wszystkie etapy postępowania przed SKO w S. i przed WSA w Szczecinie. Powód pomniejszył tę kwotę o kwotę 240 zł, którą SKO w S. wypłaciło powodowi w realizacji punktu III wyroku WSA w Szczecinie z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie (...) SA/Sz 835/09.

Rozważyć należało czy w ogóle koszty wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata mogą być kwalifikowane jako szkoda powoda wywołana wydaniem dwóch ostatecznych decyzji przez SKO w S., a zakwestionowanych przez WSA w Szczecinie. W ocenie Sądu orzekającego powód sprowadzając swoją szkodę do kwoty 3.760 zł dokonał uogólnienia i uproszczenia, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że powód nie wykazał faktu poniesienia szkody w zakresie w jakim podnosił w niniejszym postępowaniu.

Powód był reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata S. P. w postępowaniu administracyjnym przed SKO w S. i postępowaniu sądownoadministracyjnym przed WSA w Szczecinie. Powód podniósł i wykazał w niniejszym postępowaniu, że za wszystkie etapy postępowania przed SKO w S. i WSA w Szczecinie, w których reprezentował go adwokat S. P., zapłacił pełnomocnikowi łącznie kwotę 4.000 zł wynagrodzenia. Powód nie rozdzielił tej kwoty osobno za postępowanie przed SKO w S. i osobno za postępowanie przed WSA w Szczecinie.

Powód w sprawach przed WSA w Szczecinie:

- powód jako skarżący był reprezentowany przez pełnomocnika adwokata S. P. przed WSA w Szczecinie w sprawie (...) SA/Sz 894/08, która zakończyła się wydaniem wyroku z dnia 4 lutego 2009 r.; w wyroku tym w ogóle nie zasądzono na rzecz powoda jako skarżącego kosztów zastępstwa procesowego, pomimo, że pełnomocnik powoda jako skarżącego

w tym postępowaniu w skardze do WSA w Szczecinie zawarł odpowiedni wniosek o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego; powodowi jako skarżącemu zasądzono tylko od SKO w S. kwotę 200 zł tytułem opłaty od skargi;

- powód jako skarżący był reprezentowany przez pełnomocnika adwokata S. P. przed WSA w Szczecinie w sprawie (...) SA/Sz 835/09, która zakończyła się wydaniem wyroku z dnia 26 listopada 2009 r.; w wyroku tym zasądzono od SKO w S. na rzecz powoda jako skarżącego łącznie kwotę 457 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W ocenie Sądu Rejonowego powód nie ma podstaw prawnych do dochodzenia w niniejszym postępowaniu kwot stanowiących wynagrodzenie jego pełnomocnika w osobie adwokata w sprawach przed WSA w Szczecinie o sygnaturach II SA/Sz 894/08 (gdzie w ogóle nie zasądzono na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego) i (...) SA/Sz 835/09 (gdzie zasądzono powodowi kwotę 240 zł), które prawomocnie zakończyły się wyrokami WSA w Szczecinie, w których rozstrzygnięto kwestię kosztów postępowania przed tym Sądem. Nie ma zatem podstaw prawnych do kwalifikowania obecnie w niniejszym postępowaniu jako szkody powoda kosztów wynagrodzenia jego pełnomocnika w postępowaniach przed WSA w Szczecinie o sygnaturach II SA/Sz 894/08 i (...) SA/Sz 835/09, w zakresie wyższym niż zasądził w tym przedmiocie WSA w Szczecinie. W ogóle nie wiadomo, albowiem powód nie podniósł w tym zakresie twierdzeń faktycznych, ani ich ewentualnie nie wykazał, jaką kwotę poniósł faktycznie na koszty wynagrodzenia pełnomocnika w tych dwóch postępowaniach przed WSA w Szczecinie. Powód wskazał tylko, że łącznie wynagrodzenie wyniosło za wszystkie etapy postępowania przed SKO w S. i WSA w Szczecinie kwotę 4.000 zł.

Zgodnie z art. 200 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w razie uwzględnienia skargi przez sąd pierwszej instancji przysługuje skarżącemu od organu, który wydał zaskarżony akt lub podjął zaskarżoną czynność albo dopuścił się bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania, zwrot kosztów postępowania niezbędnych do celowego dochodzenia praw.

Powód miał zatem co do zasady możliwość dochodzenia w sprawach przed WSA w Szczecinie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w sprawach o sygnaturach II SA/Sz 894/08 i (...) SA/Sz 835/09, za reprezentowanie powoda jako skarżącego przez pełnomocnika w osobie adwokata przed WSA w Szczecinie w kwotach co najmniej minimalnej stawki przewidzianej przez rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...). Stosownie do § 18 ust. 1 pkt 1 litera c w/w rozporządzenia stawka minimalna wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata w postępowaniu przed sądami administracyjnymi wynosi 240 zł. Jednakże należy mieć również na względzie treść § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia, który uprawnia Sąd, przy spełnieniu określonych przesłanek, zasądzić wynagrodzenie do kwoty stanowiącej sześciokrotność stawki minimalnej. Powód jako skarżący zatem w dwóch sprawach o sygnaturach II SA/Sz 894/08 i (...) SA/Sz 835/09 mógł domagać się zasądzenia od SKO w S. kosztów zastępstwa procesowego w kwotach do 6-krotności stawki minimalnej (6 x 240 zł). Powód jako skarżący, tylko w jednej ze spraw – o sygnaturze II SA/Sz 835/09 - uzyskał zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w stawce minimalnej w kwocie 240 zł. Analiza treści skarg powoda w sprawach o sygnaturach II SA/Sz 894/08 i (...) SA/Sz 835/09 wskazuje, że w każdej ze skarg powód wnosił tylko o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, nie uzasadniał w bardziej szczegółowy sposób jaką konkretnie kwota ma być zasądzona z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozważania powodują w konsekwencji przyjęcie, że powód obecnie nie może kwalifikować jako swojej szkody w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c. kosztów zastępstwa procesowego w sprawach przed WSA w Szczecinie o sygnaturach II SA/Sz 894/08 i (...) SA/Sz 835/09 – w jakimkolwiek zakresie, to jest przewyższającym zasądzoną kwotę 240 zł. Jakakolwiek kwota tytułem kosztów zastępstwa procesowego przed WSA w Szczecinie powyżej zasądzonej kwoty 240 zł nie może być kwalifikowana jako szkoda powoda w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c., skoro powód miał co do zasady możliwość uzyskania wyższej kwoty wynagrodzenia jego pełnomocnika ponad zasądzoną kwotę 240 zł. Skoro kwestia poniesionych przez powoda kosztów postępowania przed WSA w Szczecinie, w tym kosztów zastępstwa procesowego, została już rozstrzygnięta prawomocnymi wyrokami WSA w Szczecinie, to brak podstaw prawnych, aby obecnie w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym dochodzić wyższej kwoty z tego tytułu, kwalifikowanej już teraz jako szkoda powoda w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c. Co najwyżej, można by rozważać jako zasadną szkodę powoda

koszty pełnomocnika ponad kwotę zasądzoną wyrokiem WSA w Szczecinie, gdyby powód wykazał (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.), że zasadnym było poniesienie kosztów pełnomocnika ponad kwotę stanowiącą równowartość 6 krotności stawki minimalnej (ponad 6 x 240 zł - § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia). Powód w tym zakresie jednakże nie podniósł żadnych twierdzeń faktycznych, które mogłyby stanowić podstawę rozważań w tym zakresie.

Co do zasady więc fakt wydania dwóch ostatecznych decyzji przez SKO w S., kwalifikowanych jako wadliwie z punktu art. 4171 § 2 k.c. mógł spowodować powstanie po stronie powoda szkody w postaci konieczności poniesienia kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata, który reprezentował powoda jako stronę postępowania administracyjnego przed SKO w S.. Jednakże powód nie wykazał w tym zakresie (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.) wysokości swojej szkody. Powód podniósł, że łącznie wynagrodzenie pełnomocnika wyniosło 4.000 zł za wszystkie etapy postępowania przed SKO w S. i za postępowania przed WSA w Szczecinie. Brak było jakichkolwiek dowód w niniejszym postępowaniu, aby ustalić jakie wynagrodzenie z tytułu reprezentowania powoda przed SKO w S. było uzasadnione, biorąc pod uwagę, że szkoda powoda mogłaby się wiązać tylko z następstwem wydania dwóch wskazanych wyżej decyzji ostatecznych. Jak wskazano wyżej, powód przed SKO w S. był reprezentowany przez adwokata S. P. od momentu złożenia pisma z dnia 17 marca 2008 r. do momentu doręczenia pełnomocnikowi decyzji SKO w S. z dnia 1 października 2010 r. Powód nie podniósł chociażby twierdzeń faktycznych jakie wynagrodzenie uiścił pełnomocnikowi za reprezentowanie go przed SKO w S..

Nadto należy podkreślić, biorąc pod uwagę test warunku koniecznego wynikający z adekwatnego związku przyczynowego, wyznaczającego sam fakt poniesienia szkody, a także wysokość szkody (art. 361 k.c.), że nie jest uzasadnione do końca w aspekcie wysokości szkody, stanowisko pełnomocnika powoda wskazane na rozprawie w dniu 18 marca 2015 r. (karta 129 akt), że gdyby SKO w S. po wszczęciu postępowania z urzędu uwzględniło stanowisko powoda zaprezentowane przez jego pełnomocnika w piśmie z dnia 17 marca 2008 r. i umorzyło postępowanie, to roszczenie odszkodowawcze w ogóle nie powstałoby.

Gdyby SKO w S. wydało, po wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie nieważności decyzji, decyzję korzystną dla powoda, to jest decyzję odmawiającą stwierdzenia nieważności czy decyzję o umorzeniu postępowania, to powód i tak poniósłby koszty wynagrodzenia pełnomocnika w osobie adwokata S. P. do momentu wydania tejże decyzji. Powód nie podniósł twierdzeń faktycznych jaka byłaby to kwota wynagrodzenia, gdyby postępowanie przed SKO w S. zakończyło się jedną z dwóch wskazanych decyzji (korzystnych z punktu widzenia interesu powoda). Dopiero ustalenie jaka byłaby to kwota wynagrodzenia pozwoliłaby następnie dokonać działania matematycznego sprowadzającego się do wyliczenia wysokości szkody powoda jako różnicy pomiędzy wynagrodzeniem jakie uiścił pełnomocnikowi za reprezentowanie go przed SKO w S., będące konsekwencją wydania wadliwych ostatecznych decyzji (w rozumieniu art. 4171 § 2 k.c.), a kwotą wynagrodzenia jakie uiściłby, gdyby SKO w S. wydało korzystną dla powoda decyzję sprowadzająca się do wydania decyzji odmawiającej stwierdzenia nieważności czy decyzji o umorzeniu postępowania.

Sąd orzekający wskazuje również, że w niniejszym postępowaniu nie było żadnych podstaw do ewentualnego zastosowania art. 322 k.p.c.

Powyższe rozważania doprowadziły do uznania powództwa za nieuzasadnione, co skutkowało jego oddaleniem w punkcie I wyroku.

W punkcie II wyroku orzeczono w przedmiocie zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 98 k.p.c.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się powód i w wywiezionej apelacji zaskarżył to rozstrzygnięcie w całości.

Powód zarzucił skarżonemu orzeczeniu naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść wyroku w postaci przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, a w rezultacie przyjęcie, że powód nie wykazał wysokości szkody

W oparciu o powyższe apelujący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 3.760 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 maja 2013 roku, oraz stosownej zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji wskazano m.in., że Sąd Rejonowy w niedostatecznym stopniu wziął pod uwagę, iż wynagrodzenie za prowadzenie sprawy zostało ustalone przez B. K. i jego pełnomocnika w sposób ryczałtowy. Ustalając kwotę 4.000 złotych za całe postępowanie nie było konieczności ustalania stawek jednostkowych za każdy etap, tym bardziej iż początkowo nie było możliwości ustalenia długotrwałości postępowania. Dokonując analizy przebiegu postępowania toczącego się zarówno przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym w S., jak i dwukrotnie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w S. nie sposób pominąć, że wszystkie jego etapy miały bezpośredni związek z przedmiotem postępowania tj. ewentualnym stwierdzeniem nieważności decyzji Burmistrza Miasta i Gminy w T.. Każdy element był przy tym konieczny z uwagi na aspekty proceduralne sprawy. Rozdzielanie wynagrodzenia na poszczególne etapy miałyby cel jedynie w przypadku odmiennym - gdyby tylko niektóre jego części miały wpływ na wysokość szkody, a pozostałe były np. zbędne dla toku instancyjnego. Takiej sytuacji pozwana nie wykazała.

Nie sposób czynić stronie powodowej zarzutu, że „nie wskazała żadnych dowodów, z których wynikałoby, że czynności adwokata S. P. skończyły się na etapie wydania wyroku przez WSA w Szczecinie z dnia 26 listopada 2009 r.” (tak: strona 9 wers drugi od dołu uzasadnienia wyroku). Dowody te są bowiem nad wyraz oczywiste. Jeśli przeanalizować akta sprawy administracyjnej toczony przed SKO po uchyleniu decyzji przez WSA stwierdzić można bezsprzecznie, że żadne czynności przez ówczesnego pełnomocnika nie były podejmowane. Po uchyleniu obu decyzji postępowanie było, prowadzone przez pozwaną samodzielnie, bez udziału powoda czy jego pełnomocnika. Na adres jego kancelarii doręczono jedynie odpis decyzji z dnia 1 października 2010 roku. Wcześniej nie składał pism, ani nie dokonywał innych czynności. Faktura VAT wystawiona w lutym 2010 roku stanowi więc wystarczający dowód na okoliczność wysokości uiszczanego wynagrodzenia, oraz zakresu podjętych w imieniu powoda czynności.).

Skoro zatem od kwoty wynagrodzenia obejmującego wszystkie czynności do dnia wystawienia faktury, odjęto kwotę stanowiącą wynagrodzenie zasądzone przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. w wyroku z dnia 26 listopada 2009 roku to znaczy, że ten etap nie jest objęty zgłoszonym roszczeniem odszkodowawczym.

Niezależnie od powyższego powód wskazuje, iż nawet gdyby uznać, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w S. błędnie nie zasądził od organu na rzecz skarżącego kosztów postępowania, również w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika to po pierwsze w sferze rozważań teoretycznych można rozpatrywać możliwość ubiegania się przez powoda o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwotach do 6-cio krotności stawki minimalnej. Po drugie nie można abstrahować od stawek minimalnych określonych przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 461 ze zmianą). Z przywołanego przez Sąd Rejonowy przepisu § 18 ust. 1 pkt 1 lit c wynika, że wynagrodzenie to wyniosłoby 240 złotych (analogicznie jak określone późniejszym wyrokiem z dnia 26 listopada 2009 roku). Gdyby takie wynagrodzenie zostało zasądzone, pozwany Skarb Państwa - Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. byłoby zobligowane do zwrotu tego wynagrodzenia na rzecz powoda i wówczas wysokość szkody dochodzonej w niniejszym postępowaniu byłaby mniejsza o dalsze 240 złotych. Brak rozstrzygnięcia WSA w tym zakresie w wyroku z dnia 4 lutego 2009 roku nie ma zatem znaczenia dla faktu poniesienia szkody, oraz jej związku z działaniem pozwanego, a jedynie dla jej wysokości. Po drugie nie sposób nie zauważyć, że w obu przypadkach obowiązek zwrotu kosztów spoczywałby na tym samym podmiocie - Samorządowym Kolegium Odwoławczym w S. działającym jako statio fisci Skarbu Państwa.

W odpowiedzi na apelację pozwany Skarb Państwa - Samorządowe Kolegium Odwoławczego w S. wniósł o:

1. oddalenie apelacji powoda, jako oczywiście bezzasadnej,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za II instancję według norm przypisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu I instancji uznając je za własne, oraz wskazaną podstawę prawną rozstrzygnięcia. Sąd Odwoławczy częściowo odmiennie jednak ocenił spełnienie przesłanek odpowiedzialności pozwanego, a także zakres rozpoznania sprawy.

Zgodnie z treścią przepisu art 187 kpc pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać między innymi dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (...). Powód zatem w pozwie przedstawia stan faktyczny z którym wiąże swoje powództwo, a w przypadku odpowiedzialności deliktowej zdarzenie z którego wywodzi odpowiedzialność pozwanego.

W ocenie Sądu Odwoławczego Sąd Rejonowy badając niniejszą sprawę wykroczył poza ramy przedstawionej przez powoda postawy powództwa określonej w pozwie. Podkreślić należy, że powód zarówno w pozwie, poprzedzającym go wezwaniu do zapłaty i wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, jak i późniejszych pismach procesowych odpowiedzialność pozwanego, a swoją szkodę wiązał z wydaniem ostatecznej decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 13 maja 2009r. Na tym zdarzeniu, na podstawie art. art. 417¹ §2 k.c. będąc reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, opierał swoje powództwo. W toku postępowania powód nie dokonał zmiany czy rozszerzenia podstawy faktycznej ani prawnej powództwa. Tym samym badanie przez Sąd I instancji wszystkich wydanych przez SKO w sprawie decyzji - w kontekście żądania pozwu - było nieuprawnione i stanowiło wyjście poza zakreślone pozwem granice powództwa.

Podstawy roszczenia powoda, jak już zaznaczono, upatrywać należało w przepisach art. 417¹ § 2 k.c., statuujących odpowiedzialność deliktową jednostki samorządu terytorialnego za szkodę wyrządzoną przez wydanie ostatecznej decyzji. Zgodnie z treścią przepisu art. 417¹ § 2 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie ostatecznej decyzji, jej naprawienia żądać można po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem tej decyzji. Przesłankami deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej na tej podstawie są zatem:

- wydanie niezgodnej z prawem ostatecznej decyzji;
- uzyskanie prejudykatu, to jest stwierdzenia tej niezgodności z prawem ostatecznej decyzji we właściwym postępowaniu;
- szkoda;
- istnienie adekwatnego związku przyczynowego między wydaniem niezgodnej z prawem ostatecznej decyzji a powstaniem szkody.

Sąd Rejonowy przyjął, iż w odniesieniu do decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w S. z dnia 13 maja 2009 r. spełniona została przesłanka z art. 417¹ §2 k.c. w postaci prejudykatu tj. stwierdzenia niezgodności z prawem tej decyzji we właściwym postępowaniu. Sąd Okręgowy oceny tej nie podziela. Należy bowiem zauważyć, że niezgodność z prawem ostatecznej decyzji nie jest przesłanką, którą sąd orzekający w procesie o naprawienie szkody w oparciu o art. 417¹ § 2 k.c. może ustalać samodzielnie. Właściwymi do oceny legalności takiej decyzji są bowiem określone organy administracji stwierdzające jej niezgodność z prawem we właściwym postępowaniu lub orzeczenie sądu administracyjnego, ale tylko takie które stwierdza nieważność decyzji albo ustala przeszkodę prawną uniemożliwiającą stwierdzenie nieważności decyzji, a także orzeczenie tego sądu uchylające zaskarżoną decyzję, jeżeli

w wyniku ponownego rozpoznania sprawy organ umorzy postępowanie. por. (wyrok SA w Gdańsku z dnia 23 marca 2010r. sygn. akt I ACa 45/10; wyrok SA w Warszawie z dnia 27 maja 2013r. sygn. akt I ACa 1042/12). W ocenie Sądu Okręgowego uchylenie decyzji administracyjnej na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 c, p.p.s.a., a tak była podstawa prawna wyroku WSA z dnia 26 listopada 2009r. - nie stanowi prejudykату w rozumieniu art. 417¹ § 2 k.c. Sprawa wróciła bowiem do ponownego rozpoznania przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze i ostatecznie znalazła swój finał w wydaniu decyzji w dniu 1 października 2010r. , co do której WSA wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011r. oddalił skargę powoda.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego uchylenie decyzji administracyjnych zgodnie z art. 145 § 1 pkt 1 ppsa nie stanowi prejudykату w rozumieniu art. 417⁽¹⁾ § 2 k.c. Nie została zatem spełniona pierwsza z przesłanek odpowiedzialności pozwanego.

Na marginesie należy zauważyć, że oprócz spełnienia przesłanki z art. 417¹ § 2 k.c. w postaci prejudykату należało spełnić się pozostałe przesłanki odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa - to jest czy powstała po stronie powoda szkoda będąca następstwem wydania decyzji ostatecznej, co do której stwierdzono we właściwym postępowaniu jej niezgodność z prawem, jaka jest wysokość tej szkody i czy istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wydaniem decyzji, co do której stwierdzono we właściwym postępowaniu jej niezgodność z prawem, a powstaniem szkody w majątku powoda.

Sąd Okręgowy stanowczo stwierdza, że także wskazane wyżej przesłanki odpowiedzialności pozwanego nie zostały spełnione (także w zakresie badanych przez Sąd Rejonowy wszystkich decyzji SKO), co czyniło powództwo nieuzasadnionym .

Za normalne następstwo danego zdarzenia uważa się taki skutek, który zazwyczaj, w zwykłym porządku rzeczy jest konsekwencją tego zdarzenia. Podkreśla się, że celem takiego ujęcia koncepcji przyczynowości adekwatnej jest wyznaczenie zgodnie z zasadami słuszności granicy między skutkami, które można przypisać pozwanemu, a tymi, których przypisać mu nie można (por. wyrok SN z dnia 18 kwietnia 2002 r., II CKN 1216/00, OSNC 2003, nr 4, poz. 58). Każdorazowo, dla stwierdzenia istnienia przesłanki normalnego związku przyczynowego pomiędzy wadliwą decyzją a dochodzoną szkodą, nieodzowne jest przeprowadzenie oceny, o której mowa w art. 361 § 1 k.c., czy szkoda nastąpiłaby także wtedy, gdyby zapadła decyzja zgodna z prawem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003 r., sygn. akt III CZP 6/03 - OSNC 2004/1/4). Jak natomiast wynika z poczynionych w sprawie prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie brak takiego związku. W ocenie Sądu nie można uznać, aby między kosztami zastępstwa procesowego w niniejszej sprawie, a wydaniem przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze zaskarżanej decyzji istniał opisany powyżej związek przyczynowo-skutkowy. Powód zawarł umowę z adwokatem S. P., zgodnie z którą strony ustaliły ryczałtowe wynagrodzenie za przeprowadzenie całego postępowania administracyjnego i sędowo-administracyjnego, jeszcze przed wydaniem przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzji z dnia 13 maja 2009 r. będącej przedmiotem niniejszej sprawy. Tym samym decyzja ta nie mogła spowodować powstania u powoda szkody w postaci wspomnianych kosztów zastępstwa procesowego, a koszty te nie są konsekwencją tej decyzji. Niezależnie od wyniku postępowania koszty te zostałyby przez powoda poniesione. Sąd Okręgowy w pełni przy tym podziela rozważania Sądu I instancji co do niewykazania wysokości szkody przez powoda, powielanie przytoczonych argumentów uznać należy za zbędne.

Mając zatem na uwadze powyższe na mocy art. 385 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania przed Sądem II instancji orzeczono na podstawie art. 98 § 1 oraz 3 k.p.c. oraz § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2002 nr 163 poz. 1349 z późn. zm.).